

אור

הגאולה

הספר שלי אתחלתא דגאולה

2 פר' וישלח י"ז כסליו תשע"ג

רעיונות ועצות למעשה מתורות רביה"ק ■ עפ"י העמוד היומי בליקו"מ

לוח העמוד היומי		
יום	החירף בחודש	העמוד בליקו"מ
שבת	י"ז	ט.
ראשון	י"ח	ט:
שני	י"ט	ו.
שלישי	כ'	ו:
רביעי	כ"א	יא.
חמישי	כ"ב	יא:
שישי	כ"ג	יב.

חשיבות הלימוד

שטוב לקבוע לעצמו שני שעורים ללמוד ספריו הקדושים, שעור אחד פשוט ללמוד במהירות הרבה מאד כדי שיהיה שגור בעל פה, ושעור אחד ללמוד בעיון גדול. כי יש עמקות גדול ונפלא בספריו. וענן במקום אחר מזה מענין עצם העמקות הגדול שיש בתורתו הקדושה והנוקאה מאד עד אין סוף ואין תכלית: (חיי מוה"ר ש"ו)

"נשמע מפיו הקדוש שאמר שהספר הקדוש שלו לקוטי מוה"ר שניצא בעולם הוא אתחלתא דגאולה. ואמר מאחר שניצא בעולם אני חפץ מאד שילקדו אותו, כי צריכים ללמוד אותו הרבה עד שיהיה שגור בעל פה. כי הוא סלא מוסר והתעוררות גדול מאד להשם יתברך אשר אין ערך אליו. אחר כך אמר בפרוש שהלמוד בחבונ"ו הקדושים הוא אתחלתא דגאולה במהרה בימינו אמן. ואמר

תורה ה'

איך הצדיקים מלבישים את התפילה?

ואז אמר רבנו זכרוננו לברכה התורה בתצורות, והיא מתחלת כי צריך כל אדם לומר כל העולם לא נברא אלא בשבילי וכו' ולמלאת חסרון העולם ולהתפלל עבורם להשם יתברך וכו' הינו קדם גזר דין וכו' עין שם וזה מרזח על הגזרות הנ"ל:

וענין בספר פרפראות לחקמה כתב שם. ושמעתי מאבי זכרוננו לברכה שרקח אז רבנו זכרוננו לברכה לשכבר הוא לאמר גזר דין. אך אף על פי כן עסק אז רבנו זכר צדיק לברכה, הרבה בכל השנה להקטיף הדין עד שעל ידי זה פעל בתפלתו שנתעבב הדבר ולא יצאה הגזרה אל הפעל עד שיש עשירה שנים אחר הסתלקותו. ויש בזה הרבה לספר ויבאר במקום אחר עין שם:

בביאור-הליקוטים מקשר את כל המשך התורה המדבר בענין קול התפילה, ומבאר שא"א לזכות להלביש את התפילה, כי אם מי שתיקן מתחילה את קול התפילה, וז"ל: "ולפי זה ממילא מבואר שאין ביכולת לעסוק בהתפילה בהלבשה אם לא מתקדמים

תחילה בתיקון קול התפילה שלא בהלבשה" ועוד מבאר בענין ההלבשה וזה לשונו: "שגם התפילה שהצדיקים מלבישים אותה להיות בסתר, והסתרה מהמקטרגים באמצעות הסיפורים, מוכרחת להיות ברעם קול היראה ובה לבד נענה הצדיק לבטל את הצרה והגזרה."

כשהיה ראב"ן
מדבר מתורה ה' שבליקו"מ
היה אומר "מאמר זה הוא
מאמר קשה ועמוק"
 (שיש"ק ג' תקצ"ב)

"בעיר דיבבע הסמוכה לאומן דר שם גאון וצדיק ובעל הדרת פנים להפליא והיה מקורב קצת לאנ"ש וסיפיה ביתו לר"י ז"ל שפעם בחורף היה התפרצות ברקים בעיר וניזוקו התושבים מהם מאוד, והיהודים לרוב הפחדו ברחו כולם לבית הרב. כי האמינו בזכותו הגדולה שבהיותם בביתו לא יזוקו, ואכן באמצע שהותם שם הכה הברק בבית-הרב וחדר לבית להבת אש ועבר מאחד לאחד וכאילו בודק את כל אחד ולא הזיק לאף אדם עד הגיעו למשרתת הנכריה שבבית ופגע בה ומתה במקום, וביתו הנ"ל הייתה עדה לדבר. וקישר זאת רל"י ז"ל לענין תו' ה' ח"א ע"ש ותבין ואכן כך היה מקובל שבעת התפרצות הברקים השתדלו שיהיה בין האנשים נכרי או נכריה" (שיש"ק ד' ש"ס)

ס"ק א' וענין התפילה הן בשני פנים. הינו קדם גזר דין מתפללין בסדר התפילה, ואין צריך להלביש התפילה, אבל לאחר גזר דין צריך להלביש התפילה, כדי שלא יבינו המלאכים העומדים לשמאל, ולא יקטרגו. כמו שכתוב (דניאל ד): "בגזרת עיריין פתגמין", הינו לאחר גזר דין, אזי "במאמר קדישין שאלתיין", אזי הצדיקים מלבישים שאלתם במאמר:

מבואר שלאחר גזר דין הצדיקים מלבישים את תפילתם במאמר, ובקונטרס נוסחאות והגהות מכת"י: מופיעה הגירסה "אזי צריך להלביש התפילה בסיפורי מעשיות".

למעשה יוצא שיש שתי דרכים להלביש את התפילה הן במאמר והן בסיפורים, ובסוף התו' רביה"ק כולל את שתי הבחינות יחד, בזה הלשון: "יכולין להתפלל ולהלביש את תפילתן במאמר כשיבינו כי נגזר הדין וזה פירוש יחד שמלבישין תפילתן בסיפורים יחד". ואפשר לפרש שכל זה עניין אחד, דהיינו שבכל אופן הצדיק לוקח ומלביש את התפילה שלא תהיה נראית תפילה למקטרגים, פעמים שהתפילה מלובשת בסיפור שהצדיק מספר, ופעמים שהתפילה מלובשת באיזה מאמר שהצדיק אומר, והעיקר שזה לא יבוא בצורה של תפילה.

וכן מבואר בחיי"מ א' שעצם אמירת התורה הזאת היתה להלביש תפילה בשביל להמתיק את גזרת הפונקטין שכבר היתה לאחר גזר דין, וזה לשונו: התורה בתצורות (סימן ה) אמר בראש השנה פה ברכלב שנת תקס"ג. וראש השנה חל אז ביום שני ושלישי. והוא היה ראש השנה הראשון לשיבתו פה ולהתקרבתי אליו: ואז נשמע בעולם הגזרות שרצו לגזר בעולם אשר יצאו בימינו בעוונותינו הרבים הינו לקח את בני ישראל לחיל חסמא לצלן מעתה פי אלו הגזרות התחילו לצמח בימי מלכות פולין קדם שכתב הקי"ה [הקיסר ירום הודו] מרוסיה את סדינתנו, ואחר כך בתחלת כבישתו את סדינתנו נשקט הדבר קצת, ואחר כך חזר ונתעורר שנשמע בעולם שרוצין לגזר כסה גזרות שקורין פונקטין:

לשון ראבר"ן: "כל זה הפירוש לכוונת אלול בפרטיות, לא גילה רבינו ז"ל בעת אמירת תורתו בשבת כ"א במוצ"ש, ואגב אורחא דלא חספא וגילה לנו מסילת הקשרים הסובבים בדבריו הק', אשר לא ימצא כלל הקורא בלתי העיון והעומק שבהם, וזאת אחת מן המקומות אשר למדתי סתום מן המפורש לחתור ולחפור בעומק ועיון כזה גם בשאר דבריו הק'"

ענין האל"ף

המבואר בתו' בס"ק ה'

ונעשה יחוד בין חמה ולבנה משה ויהושע כמובא שם בהתו' הזאת. וזה הולך על כל ישראל ובפרט על כל חסיד ברסלב שרוצה להיות יהודי כראוי ולהיות מקושר לרבינו הק' באמת ואלו הבזיונות והבושות שהוא סובל בשביל הק' ובשביל הצדיק זה הנקרא "אוהל מועד", והבזיונות הם הן בענין אנשיו של הצדיק שהוא מתוועד איתם יחד, ומתבייש בהם איך הם עובדים את ה' באופן אחר לגמרי נעלה ביותר. והן בענין ספריו הק' שלומד בהם ומתבייש מהמדרגות הנעלות הק' הכתובים שם, וכמה לדאבונו הוא רחוק מהם.

וזה האוהל מועד הקושר את האדם הנקרא "יהושע" להיות תלמיד של הצדיק האמת הנקרא "משה" ונעשה "אדם לשבת על הכסא"

ובמכתבו של ר' שמשון בארסקי
(נעימות-נצח י"ב) **מובא עוד בזה הנושא:**

"...הנני להודיעכם מגודל הפלאות מעלת ההתקרבות לדעתו וקדושתו של אדמו"ר ז"ל... כי אפילו הקטן במעלה כשמתקרב להצדיק האמת בחי' משה רואה ומשיג הרבה יותר מהגדול במעלה שאינו מתקרב. הנה ביום א' שבוע זה למדנו ביחד חומש עם פירוש רש"י ז"ל, בצותא חדא עם מ.פ. והרגיש שאלה נכונה בענין הוספת הוא"ו ליתרו כמבואר שם ברש"י, כי קודם שנתגייר נקרא יתר, וכשנתגייר הוסיפו לו וא"ו על שמו ומהו הטעם שהוסיפו לו וא"ו ולא אות אחרת? עד שבא על דעתו כי מסתמא סבל יתרו שפיכות דמים ובזיונות עבור התקרבותו אל הקדושה, כידוע מדברי חז"ל, כי מעת שפירש מע"ז החריומו אותו, ובוודאי היה לו מזה שפיכות דמים ובזיונות הרבה ובפרט אח"כ כשרצה לגייר עצמו ממש ולהתקרב לקדושת ישראל באמת, הפקיר את כל כבודו וגדולתו שהיה לו מקודם והלך לו אל המדבר מקום ציה ושממה, להתקרב שם אל השי"ת באמת ע"י משה בחי' הצדיק האמת, ובוודאי סבל מזה שפיכות דמים ובזיונות עוד יותר ויותר ועי"ז נעשה הוא"ו שבתוך האל"ף המבואר בהתו' קרא את יהושע, עיין שם. ולכן כשנתגייר וזכה שיוסיפו לו אות על שמו, הוסיפו לו וא"ו והוא ביאור אמיתי ונכון אשר בוודאי ביאור אמיתי ונפלא כזה לא ירגישו ולא ישיגו גדולי הלומדים והחסידיים אשר אינם מתקרבים לאורו של אדמו"ר הקדוש ז"ל.

פוק חזי גבורתך דמוך, ...ומכל הנ"ל נתבאר ביאור אמיתי ונפלא, לענין התקרבותו של יתרו לקדושת ישראל ע"י משה רבינו ע"ה בהתקרבות גדולה כזו אשר אין דוגמתה, עד אשר זכה להוסיף פרשה בתורה, כי מובן ומבואר בהתו' קרא את יהושע הנ"ל כי עיקר ההתחברות של הנקודה התחתונה המרמז על המתקרבים אל הצדיק האמת בחי' משה נקודה העליונה הוא ע"י הוא"ו בחי' שפיכות דמים ובזיונות, עיין שם. וע"כ זכה יתרו להתקרבות גדולה

כלל העניין הוא שכדי להשיג דבר גבוה שהוא מעל שכלו והשגתו של האדם, יש דבר שהוא אמצעי שעל ידו זוכים להשיג את הדבר הגבוה.

וזה ענין האל"ף: **הנקודה התחתונה** היא האדם שרצונו לבוא לנקודה העליונה של האל"ף הנקרא **כתר** הרחוק ממנו, וכידוע שכתר זה ענין דרגא שאין בו השגה.

על כן אין זה האדם יכול לבוא לכתר כי אם ע"י הו"ו שבאל"ף שהוא האמצעי לעלות ולהשיג את הכתר.

■ קבלת בזיונות

וכשאדם שהוא הנקודה התחתונה, מקבל בזיון, הנסיון שלו הוא **לשותק**, כי ע"י שהוא שותק שזו ה**דמימה**, עי"ז הוא זוכה לעלות לוא"ו שזה ענין ה**בושה** שהוא מקבל את הבזיון באהבה ואינו כועס על זה שפגע בו. ואדרבא כמבואר בהמשך (ס"ק ו') שהצדיקים, "בשביל זה שומעין חרפתן ואינם משיבין, כי זה עושים בשביל תשובה על עוונותם"

כמו"כ כאן כששותק ומקבל את הבזיון באהבה בשביל תשובה על עוונותיו עי"ז הוא זוכה לוא"ו שזה **מעלה אותו** ומזכה אותו ל**נקודה העליונה** שהיא **הכתר** שעד עכשיו הוא לא יכל לזכות לזה, וע"י הבזיון הוא זוכה לזה.

ולפי זה מבאר ב"פרפראות לחכמה" שעל כן הבעש"ט וכל גדולי החסידים עבר עליהם בזיונות ורדיפות רבות. כי ככל שאדם רוצה לזכות לכתר גבוה יותר הוא צריך לבזיונות נוספים, המעלים אותו מדרגא לדרגא.

■ הרב, התלמיד, ואוהל-מועד

כמו"כ תלמיד אצל הרב, מצד הרב התלמיד רחוק מאוד בשביל לזכות לאורו, והתלמיד הוא נקודה התחתונה.

אך ע"י שהוא נמצא תדיר אצל **אהל** הצדיק ומקבל מהצדיק בבחי' הנאמר אצל יהושע ויהושע נער לא ימיש" זהו הוא"ו המזכה אותו לזכות לעלות ל**נקודה העליונה** שזה הצדיק ולקבל ממנו.

ועי"ז הוא זוכה להיות לבנה כלפי הצדיק בבחי' הלבנה המקבל מאור השמש, כמו"כ הוא זוכה להיות כלי לקבל מאור הצדיק.

ב"מכתבי-שמואל" (מכתב כ"ח) **מבאר ר' שמואל הורביץ ז"ל כיצד אף מתמזגים יחד שני הענינים הנ"ל:**

"...וזהו בוודאי כשאחד עושה לי בזיונות ח"ו סתם, ג"כ לקבל באהבה בשביל כפרת עוונות, ומכ"ש בשביל דבר שבקדושה, ומכ"ש וכ"ש בשביל התקרבות לצדיק, אשר בשביל זה כדאי לסבול כל הבזיונות וצער שבעולם אשר מזה נעשה כלים לקבל קדושת אור הצדיק ולהיות נתקשר בו ונכלל בו תמיד

המאבק

מלחמתו של יעקב מסמלת את מלחמתו של היהודי הנאבק והנלחם מול זרועות הרע המאיימים לכלותו ולהכריתו מקדושתו ח"ו. אך העיקר שלא יתפעל לא יתבהל ולא יתבלבל גם כשנראה לו שידו-על-התחתונה ח"ו, רק ימשיך לעמוד על משמרתו ולהלחם--- עד עלות השחר.

וכן מבואר בחיי מוהר"ן (תק"צ) שעצם זה שהאדם מתחזק במצבו ואינו מהרהר אחר השי"ת ח"ו, ויודע שכל מה שעובר עליו הוא רק מחמת עונותיו, עי"ז-עצמו הוא זוכה שעוונותיו נמחלין וממילא מסתלקים ממנו המניעות:

"פּעם אַתָּה הָיָה קוֹבֵל אִישׁ אֶחָד לְפָנָיו זְכוּנוֹ לְבַרְכָּה אֵיךְ שֶׁקָּשָׁה לוֹ מָאֵד לְהַתְּפַלֵּל, כִּי הַפְּחָשְׁבוֹת זָרוֹת מְבַלְבְּלוּן אוֹתוֹ מָאֵד. הַשִּׁיב לוֹ בְּבִנּוֹ זְכוּנוֹ לְבַרְכָּה מְקַבְּלוּן זֹאת לְכַפֶּרֶת עוֹן, (נְעֻמָּט מְעַן דָּאס אָהן פֿאַר אַפְפֶּרֶת עוֹן) וְחֵיךְ קִצֵּת. וְקִצֵּת הָיָה נִרְאָה כְּנֻתָּה בְּזָה, כִּי הֲלֹא בְּאֶמֶת אֵלּוֹ הַפְּחָשְׁבוֹת הֵם בְּעֵצָמָם עוֹנוֹת, וְעַל כֵּן חֵיךְ קִצֵּת. אַךְ אֵף עַל פִּי כֵן בְּנֻדְאֵי כָּל דְּבָרָיו אֶמֶת וְצָדֵק, כִּי עַל כָּל פְּנִימֵי בְּזָה שְׂאִין מְהַרְהֵר אַחֲרָיו יִתְבַּרַךְ חַס וְשְׁלוֹם, וְיִוָּדַע שֶׁבְּנֻדְאֵי הַשֵּׁם יִתְבַּרַךְ רוּצָה לְקַרְבּוֹ וְלְקַבֵּל תְּפִלָּתוֹ בְּקִשְׁוֹנוֹתָיו וְגַמּוֹ לוֹ כָּל אֵלּוֹ הַפְּחָשְׁבוֹת הַבָּאִין לְבַלְבְּלוֹ, וְיֵשׁ לוֹ צַעַר מְזָה וּבוֹרַח מֵהֶם בְּכָל כַּחוֹ, יְכוּל לְהִיטֵב בְּנֻדְאֵי שְׂזָה בְּעֵצָמוֹ נְחָשֵׁב לוֹ לְכַפֶּרֶת עוֹן, עַד שְׂאֵם הָיָה זוֹכֵר לְהַתְּנַהֵג בְּזָה בְּתַמִּימוֹת וּבְאֶמֶת כְּרָאוּי (כִּי אֵי אֶפְשָׁר לְבַאֵר זֹאת בְּכַתָּב) כְּבָר הֵיוּ עוֹנוֹתָיו נִמְחָלוּ עַל יְדֵי זֶה בְּעֵצָמוֹ, וְאֵז מְפִילָא הֵיוּ מְסַתְּלִין מִסְּנוֹן כָּל הַפְּחָשְׁבוֹת זָרוֹת."

"וַיַּעֲבֹר אֶת מִצְבֵּר יַבֵּק: וַיֹּתֵר יַעֲקֹב לְבָדוֹ וַיֵּאבֶּק אִישׁ עִמּוֹ עַד עֲלוֹת הַשָּׁחַר: וַיֵּרָא כִּי לֹא יָכַל לוֹ וַיַּגַּע בְּכַף יָרְכוֹ וַתִּקַּע כַּף יָרֵךְ יַעֲקֹב בְּהֶאֱרָקוֹ עִמּוֹ: וַיֹּאמֶר שְׁלַחְנִי כִּי עָלָה הַשָּׁחַר וַיֹּאמֶר לֹא אֶשְׁלַחְךָ" וכו' (פרק ל"ב פס' כ"ג - כ"ז)

מלחמתם של יעקב ועשיו היא מלחמת הקדושה עם הסט"א (כמב' בתו' א') ויעקב אבינו טרם שהתחיל את מלחמתו עם כוחות הטומאה והסט"א עם שרו' של עשיו, עבר קודם לכן את "מעבר יבק" שזהו ענין הדרך המבוארת בתו' ו' להיות **בקי** ברצוא **בקי** בשוב [בקי אותיות יבק] שזהו צריך האדם להתחזק בין בעת שהוא בעליה, לידע שהוא רחוק עדיין מהשי"ת עד-מאוד שזה **"בקי ברצוא"** ומאידך בירידה, שידע שאע"פ שהוא בירידה, השי"ת קרוב אליו וזה **"בקי בשוב"**.

ויעקב זכה לזו הדרך, ובעת שנאבק במלחמה הנוראה והמתישה היה חזק ואיתן לא ליפול ברוחו ולא להישבר בדעתו בשום אופן, אע"פ שבעומק חשכת הלילה הצליח המלאך ליגע בכף ירכו, ועל אף שהמאבק היה בין מלאך שכוחותיו הרבה פחות מוגבלים מאדם, המשיך יעקב במלחמתו ללא הרף עד---

עד עלות השחר. הפציע הבוקר. התגלה האור.

כי אחר שהחזיק מעמד ניצח לבסוף את הרע ולא די בכך, הרע בעצמו -ברכו.

ועם גילוי השמש -תכלית האור "ויזרח לו השמש" הוא ג"כ נתרפא לגמרי מכל מה שניזוק. "וַיָּבֵא יַעֲקֹב שְׁלָם עִיר שְׁכָמָם" (ל"ג י"ח)

שיחת חברים

תמימות היא לא טפשות / המשך

שלא להיות שום חכם בעבודת השם רק בתמימות ובפשיטות בלי שום חכמות כלל:

שיחות הר"ן - ט"ו:
אמר: שהוא **חכמה** ומלאכה גדולה להיות כמו בהמה. וזה בחינת (שמות ל"ו א): "כל אשר נתן ה' חכמה בהמה", הינו שהוא חכמה לעשות עצמו כבהמה (וכמו שאמרו רבותינו, זכרונם לברכה) (חולין ה:): על פסוק (תהלים לו ז): "אדם ובהמה תושיע ה'" **אלו בני אדם שערומים בדעת ומשימין עצמן כבהמה.** וכמו שאמר אסף (תהלים עג כב): "ואני בער ולא אדע בהמות הייתי עמרך", ועין במקום אחר מזה):

חיי מוהר"ן - תי"ג
...אֲשֶׁרֵי אֲנִשְׁוֵי הַעוֹמְדִים לְפָנָיו לְשִׁמְעַתְּ חֲכָמָתוֹ וְתַמִּימוֹתוֹ, כִּי בְּכָל דְּבֹר וְדָבָר וּבְכָל תְּנוּעָה וְתַנּוּעָה מְדַבְּרִיו וְתַנּוּעוֹתָיו הַקְּדוּשִׁים וְהַטְּהוּרִים וְהַנּוֹכָאִים מָאֵד, הָיָה כְּלוֹל בְּכָל אֶחָד וְאֶחָד חֲכָמָה נִפְלְאָה וְעִמְקָה, וְתַמִּימוֹת גָּמוֹר בְּתַקְלִית הַפְּשִׁיטוֹת בְּאֶמֶת. **כִּי תַמִּימוֹת וְחֲכָמָה אֶמְתִּית כְּלוֹ חָד כְּמוֹבֵן לְפִשְׁפִּיל בְּאֶמֶת:**

ליקוטי מוהר"ן - י"ט ח"ב
אָבֵל בְּאֶמֶת אֶצְלָנוּ עֵקֶר הַשְּׂגָת הַתְּקִלִית הוּא כֵּךְ עַל יְדֵי אֲמוּנָה וּמִצְוֹת מַעֲשִׂיּוֹת, לַעֲבֹד הַשֵּׁם עַל פִּי הַתּוֹרָה בְּתַמִּימוֹת וּבְפִשְׁיטוֹת. **וְעַל יְדֵי זֶה בְּעֵצָמוֹ זוֹכִין לְמָה שְׁזוֹכִין,** עֵינָן לֹא כְּאֶתֶר וְכוּ',

יש לשים לב כי כוונת רביה"ק היא **תמימות ולא טפשות** או חוסר-דעת:

שיחות הר"ן - נ"א
...גם חכמות אינם כלום, **רק תמימות ופשיטות.** גם בתמימות **אסור להיות שוטה,** אבל אף על פי כן **חכמות אין צריכים כלל**...

בסיפוט' מ מעשה ט' - מחכם ותם מבואר שהתם לא היה טיפש ושוטה:
"והאחד היה תם, **לא שהיה טפש,** אלא שהיה לו שכל פשוט ונמוך"

...

ואדרבה **תמימות** אמיתית היא תכלית ועומק **החכמה!**
על רביה"ק מסופר בשבחי הר"ן שדייקא מרוב חכמתו הבין שהחכמה הגדולה ביותר הוא לעבוד את השי"ת בתמימות:

שבחי הר"ן י"ג
"וכן היה עושה ועובד את השם יתברך בכל מיני **עבודות פשוטות לגמרי בלי שום חכמות כלל אף על פי שבאמת היה חכם גדול ומופלג בחכמה מאד מאד** גם בימי קטנותו ובימי נעוריו כאשר היה מפורסם לכל מכיריו, אף על פי כן **לא השתמש בשום חכמה כלל בעבודת השם רק היה נוהג לעשות כל העבודות הפשוטות שבעולם.** דהינו למוד התורה הרבה, מצוות מעשיות, ורובי תפלות ובקשות ורובי התבודדות מאד לדבר ולפרש שיחתי לפניו יתברך כנ"ל וכיוצא בזה. **וזה היה עקר חכמתו הגדולה מאד, כי מצעם הפלגת חכמתו זכה תכף לחכמה זו שאין צריכים שום חכמה כלל בעבודת השם. כי זה עקר החכמה הגדולה מן הכל** (כמבאר בדברינו כמה פעמים)

לחדד את השכל

באיזה גיל היה רביה"ק כשהתקרב אליו מוהרנ"ת?

התשובה משבוע שעבר: מוהרנ"ת התקרב לרביה"ק בגיל 22

"הוד מעלת המלך, יכול אני לומר בפה-מלא שביצעתי את שליחותי בנאמנות אין-קץ באופן המעולה והטוב אלא ש... רק... רק לגבי בקשתו הקטנה של המלך, ובכן, צר לי, אך לא הייתה לי כל ברירה ואף רווח עצום היה כרוך בדבר, מוכרח הייתי, פעם אחת בלבד, להתערב"---- וכאן שטח השר את פרטי המעשה עד תומו.

פני המלך חוורו כפני בר-מינון והוא תפס את ראשו בשתי ידיו בצער עמוק. "אוי לי! מדוע? אוי, מדוע התחכמת עם דברי? למה חכם היית בעיניך?? עם המלך הזה שחתי אודותיך לפני זמן-מה, מנינו את מעלותיך ושיבחנו את חכמתך הבלתי-מצויה אך אז, התערבנו, כי אם יצליח הוא לגרום לך להסיר מעליך את חליפת המלוכה מול שריו ויועציו, אצטרך אני, לשלשל לידיו סכום כפול מן הסכום שקיבלת זה עתה ממנו"---

המועקה, פנה למלך כשגוון ארגוני צובע את קלסתר פניו: "אימרו לי הוד מעלתו, מה דופי מצאתם בי שהנכם מביטים בי כך?"

המלך זע מעט על כסאו קודם שפצה פיו וענה: "אל נא תעכיר את רוחך בשל כך כי הסיבה פשוטה היא עד מאוד, היות שזה זמן-מה שהסתובבה בינותינו שמועה האומרת כי הינך בעל-גיבנת. עתה משהגעת הנה, שחיים כולם זה לזה שאכן נכונה היא היתה..."

פניו של השר שהיו סמוקים כיון האדימו עתה עשרת-מונים ואך בקושי הצליח להפיק מגורו כמה הברות למקוטעין למחצה ולשליש "זו... עלילה בדיונית... אין זה... אין זה נכון כלל"

"הבט", אמר המלך, "כך סבורים אנשי ואיני יכול להזיזם מדעתם. ברירה אחת יש ביכולתי להציעך וזו היא, עליך להשיל מעליך, להגעים ספורים בלבד, את חליפת-השרד המלכותית על מנת שנוכל לבחון את דבר-הגיבנת לאשורה והיה, אם טעינו באבחנתנו עד כה, נשלשל לידך במזומן, ביד ומיד, סכום עצום", כאן נקב המלך בסכום מפולפל שיש בו כדי להעלות את הריץ אף בפייהם של מלכים ורוזנים. "ולהיפך, אם צדקו דברינו נקבל אנו את זה הסכום במלואו."

השר נטה להסכים על-אתר שכן יודע היה בוודאות גמורה שאין לו גיבנת כלל. אלא שאז, אז צפה ועלתה בעיני-רוחו "הבקשה הקטנה" של המלך: "אל נא תתערב על שום דבר עם שום אדם!!" ומה יעשה איפוא??

אך לא! הוא לא יתן לבעיה מזערית זו להיות אבן-נגף בהוצאת צדקתו לאור ובהשגת שמו הטוב, הלא עליו לייצג בכבוד את ממלכתו. הוא אינו יכול ליתן לשמועות-שוא זדוניות שכאלו להלך על שמו הטוב בשלוות-נפש! מה גם זה העיקר, שמיד בתום הויכוח המטופש עם הכסילים הללו, הוא יקבל לידיו סכום עצום שיועבר, כמובן, היישר לאוצרות המלך, אך ורק לקופת הממלכה!!! וכיסו הפרטי - מאן דכר שמי? אם כן, היש כאן התלבטות כלשהי? הלא התשובה ברורה ומחזורת. עתה, עליו לחרוג כחוט-השערה מדברי המלך ולהתערב, לטובתו ולטובת המלך והממלכה.

והמלך??!! המלך יודה לו בכל-פה על פקחותו, על גילוי התושיה. על הגמישות והתמרון ברגע-אמת. הוא הסכים בניע ראש לויכוח ובחוסר חשק מופגן השיל את חליפתו המהודרת. שרי המלך העיפו הצצה קלה ותו לא וקבעו פה-אחד: "אכן, טעינו, קבל נא את התנצלותינו וקח את מלוא הסכום שהוסכם מראש על כך" השר נטל לידיו את הצרור הכבד וההקלה שטפה אותו גלים גלים, פעימות ליבו הפכו סדירות והוא נשם נשימה עמוקה, הויכוח הסתיים בנצחוננו המוחץ!!!

הוא סיים במהירות את תפקידו ויצא סוף סוף אל הדרך חזרה, אל הארמון---

בארמון המלך התקבל השר בשמחה ובסקרנות עזה. "העמדת במשימה? ההצליחה דרכך?"

התרגשות מהולה במתח תלויה היתה בחללו של הטרקלין המפואר. הוד מעלת המלך, שאצילות - מחד ועצמה - מאידך משתקפים מכל תו בפניו, עמד למול יועצו האישי, השר העומד במקום שני אחר המלך, בדרגתו ובסמכויותיו בממלכה כולה. המלך מיקד את מבטו עמוק לתוך עיניו של השר והגה את מילותיו כמונה מעות: "הינך עומד לייצג את ממלכתנו בפני מלכים רמי-מעלה. עליך להשביח את תדמיתה ולרום את קרנה בעיניהם במסע זה, הנכון לך כעת. ובכן, הט אזנך, בארגז זה הנתון בידי סדורים ומונחים האגרות וההודעות לכל מלך ככתבו וכלשונו, ענינים פוליטיים סבוכים והרי גורל גלולים בין המגילות שתמסור ליעדך. הִיָּה שקול מתון ואחראי ואני תקווה שתמלא את שליחותך בדיקנות וביושר" המלך עצר קמעא ובחן את תגובתו של השר שהיה עומד כל אותה העת ומהנהן בראשו באלם-קול.

"הצלחתו של המלך - הצלחתי היא וזו כל מגמת! עז רצוני לעמוד כאן בתום ירחי המסע הארוכים כששליחותי הושלמה באופן היותר טוב" אמר השר כשידו מונחת לו על ליבו וכולו אומר נאמנות כנה.

אותות שביעות רצון נכרו על פני המלך והוא הוסיף בלחישה בעודו רוכן לעבר השר "עוד בקשה קטנה לי אליך, קטנה היא, אך חשובה לי עד מאוד. אנא, אל נא תתערב עם שום אדם על שום דבר!"

עני השר התעגלו לכדי גודלן המירבי וגבותיו הורמו אל על בתמיהה, להתערב?? על מה ולמה? - כמעט ועלתה השאלה על שפתותיו, אך הוא, האמון על גינוני הנימוסין הנוקשים והבלתי מתפשרים, גזגז את תמיהותיו הצפן-היטב ולא שאל שאלותיו. רק הביע הסכמה, קד קידה של הכנעה וכבוד, נטל רשות מן המלך ויצא את הטרקלין.

"הִיָּה שלום" ליווהו המלך במבטו "לוי ישכיל לעמוד במשימתו"...

***

קול שקשוק אופני המרכבה ההדורה היה נשמע לו, לשר, כמנגינה עריבה, הנה-הנה עומד הוא כמעט בסיומו הטוב של המסע, בו הלך מארמון לארמון ומסר לכל מלך את דבר-מלכו. בכל מקום התקבל כיאה וכהוגן. בגינוני מלוכה, בכינוסים מפוארים, בשולחנות עמוסים כל-טוב ובקול רנה. עתה הוא עומד בשעריה של הממלכה האחרונה! משם יחזור אל מלכו עטור בזרי-הצלחה.

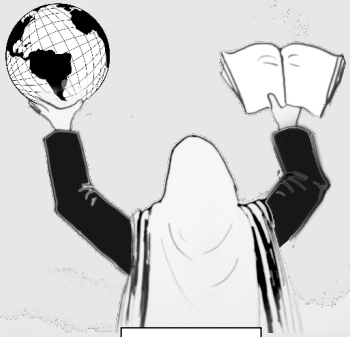
גם פה כמו בכל המחוחות שביקר, קיבלוהו בכבוד ויקר ואף כאן ערכו לו מסיבת-קבלת-פנים נאה בה השתתפו המלך, שריו ויועציו. אלא שכאן בשונה מכל ביקוריו הקודמים היו עיני כולם נעוצות בו באופן מעורר תמהון ומן חוט של זלזול ולגלוג עבר במשותף על פני כל הנוכחים. השר שבתחילה היתה רוחו טובה עליו הלך ונעגם והיו מבטי המסובים צולפים בו ללא הרף ולא נותנים לו מנוח. ההתלחשויות וההסתודדויות גם הן לא נעלמו מעיניו והוא לא ידע את נפשו.

משעבר זמן מה והוא חש שאינו יכול לשאת את

לקוטי מוה"ר"ן

תורה ה'

רביה"ק מסביר על מה שכתוב בגמרא: "כל אדם צריך לומר בשבילי נברא העולם" שאם-כן, צריך כל אחד לדאוג שהעולם שנברא בשבילו יהיה מתוקן כראוי ולא יהיו שום גזרות ודברים רעים, לכן - **צריך להתפלל על העולם.**

תורה ו'

"צריך להשתדל אחר כל זכות ודבר טוב שאפשר למצוא בישראל, ולדון את כל אדם לכף זכות **אפילו החולקים עליו והמבזים אותו**, ועל ידי זה עושה **כתר יקר לה' יתברך בכמה מיני אבנים טובות**"

(קיצור ליקו"מ תו' ו' ס"ק ז')

